

СТАН ЗДОРОВ'Я УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП НА ПРИКЛАДІ ПОЛТАВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ № 6

Селезень С.М., Закалюжний В.М.
(Полтава, Україна)

Головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості, як громадянина України, формувати покоління, здатного навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства.

Одним з основних завдань школи є піклування про здоров'я і розвиток підростаючого покоління. Тільки фізично і морально здорова особистість може стати повноцінним членом суспільства, готовим до творчості і розвитку. Проблема здоров'я населення є глобальною світовою проблемою, її вирішення визначає і подальше існування людства як біологічного виду. Головним пріоритетом розвинутих держав, до числа яких прагне Україна, є збереження і зміцнення здоров'я населення, забезпечення активного довголіття [2, 4].

Забезпечення належного рівня здоров'я населення є першочерговим завданням будь-якої країни, її системи охорони здоров'я, про що підкреслено в стратегічних документах міжнародного та національного рівнів. Мета та задачі, які стоять перед сучасною системою охорони здоров'я України, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я, забезпечення населення загальнодоступною та якісною медичною допомогою відповідно до рівня фінансових можливостей та технологічного розвитку, реальних потреб і згідно з дотриманням принципів рівності, справедливості.

Стан здоров'я населення України на сьогодні оцінюється як незадовільний, що пов'язано з високим рівнем загальної смертності (14,6 на 1000 населення), який неухильно зростає; низькими рівнями очікуваної тривалості життя (66,12 року) і тривалості здорового життя (59,2); одним із найвищих у Європейському регіоні природним зменшенням населення (-3,9 на 1000 населення у 2014 році) [5].

Проблеми щодо збереження здоров'я населення України зумовлені низкою об'єктивних і суб'єктивних причин. Актуальністю проблеми впровадження концепції профілактичної (санологічної) спрямованості діяльності лікарів та середніх медичних працівників в сучасних умовах. Проблеми здоров'язбереження висвітлено у працях вітчизняних учених Ю.Д. Бойчука (2002, 2008, 2013, 2017), М.С. Гончаренко (2005, 2006, 2008, 2014, 2017), О.І. Міхеєнко (2009), Л.Б. Лук'янової (2000, 2002, 2008, 2017).

Упродовж багатьох років в Полтавській гімназії №6 багато уваги приділяється охороні життя і здоров'я дітей, створюються необхідні умови для валеологічної освіти та виховання учнів, їхньої участі в оздоровчо-освітніх заходах в позаурочний час; забезпечується дотримання санітарно-гігієнічних норм і техніки безпеки. Діяльність педагогічного колективу спрямовується на запобігання вживанню учнями алкоголю та наркотиків, іншим шкідливих звичок, контролюється організація харчування і медичного обслуговування учнів, проводяться превентивні заходи проти прояву насильства.

Враховуючи досвід роботи в цьому напрямку, педагогічний колектив Полтавської гімназії №6 розробив концепцію розвитку «школи сприяння

здоров'ю», яка всебічно враховує сутність, зміст, організацію, а також умови і фактори продуктивного процесу навчання і виховання здорового способу життя. Основними педагогічними ідеями, на яких ґрунтується концепція діяльності та розвитку «школи сприяння здоров'ю» є: ідея індивідуально орієнтованого навчання; ідея індивідуальної педагогічної підтримки; ідея нових інформаційних технологій навчання; ідея колективної творчості; ідея навчання в процесі роботи, спілкування.

Аналіз медичної документації стану здоров'я учнів Полтавської гімназії №6 впродовж 2016–2020 років показав досить широкий діапазон захворювань (погіршення гостроти зору, порушенням опорно-рухового апарату, ЦНС, КШТ, ЛОР, ССС) та необхідність проведення системи профілактичних заходів. Для профілактики захворювань потрібно основну увагу приділити найбільше розповсюдженим у Полтавській гімназії №6 захворюванням пов'язаним з погіршенням гостроти зору, порушеннями постави, шлунково-кишкового тракту [1].

Аналізуючи стан здоров'я учнів, ми дійшли висновків, що для учнів молодшої школи типовими захворюваннями є: пониження зору та порушення постави. Для учнів середньої школи типовими є порушення зору, порушення опорно-рухового апарату та шлунково-кишкового тракту. Для учнів старшої школи характерними є захворювання: порушення зору, порушення опорно-рухового апарату, шлунково-кишкового тракту та вегето-судинна дистонія. Невідповідність меблів до зросту дітей призводить до порушень постави, сколіозів та порушень зору. Вважаємо, що ці захворювання зростають через перенавантаження навчального процесу у школі: діти напружують зір, сидять у одній позі, мало рухаються, не дотримуються відстані від очей до книги, не своєчасне та неповноцінне харчування (чіпси, снеки, різноманітні кольорові напої тощо). Також не дотримуються рекомендації МОЗ, стосовно домашніх завдань: тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах 1,5 години у 6-9 класах, 2 години у 10-11(12) класах [1-4].

Аналіз медичної документації стану здоров'я учнів Полтавської гімназії №6 впродовж 2016–2020 років показав досить широкий діапазон захворювань (погіршення гостроти зору, порушенням опорно-рухового апарату, ЦНС, КШТ, ЛОР, ССС) та необхідність проведення системи профілактичних заходів. Для профілактики захворювань потрібно основну увагу приділити найбільше розповсюдженим у Полтавській гімназії № 6 захворюванням пов'язаним з погіршенням гостроти зору, порушеннями постави, шлунково-кишкового тракту. Зменшення навантаження на навчальний процес та збільшення рухової активності учнів буде сприяти покращенню стану їхнього здоров'я. Правильна організація робочого місця учня, проведення тренувальних вправ для м'язів очей впливає на зменшення порушень зору та зменшення порушень опорно-рухового апарату. Дотримання санітарно-гігієнічних правил зменшує ризик виникнення та розповсюдження у школі різних простудних та інфекційних захворювань. Постійне дотримання правил раціонального харчування та вживання корисної їжі створює умови для зменшення захворювань шлунково-кишкового тракту у школярів.

Список літературних джерел:

1. Аналіз медичної документації стану здоров'я учнів Полтавської гімназії №6 впродовж 2016-2020 років.
2. Сайт Міністерства охорони здоров'я України <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
3. Вороненко Ю.В. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Ю.В. Вороненко, В.Ф. Москаленко, О.Г. Процек, О.А. Грандо, Н.Г. Гойда, О.П. Гульчій, М.О. Дяченко, В.І. Журавель, С.М. Зоріна, Б.П. Криштопа. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 676 с.
4. Методичні рекомендації з приводу консультування пацієнтів щодо основних засад здорового харчування. Згідно з наказом МОЗ України № 16 від 14.01.2013 р. 10 19. Москаленко В.Ф., Гіріна О.М. «Організаційні основи сімейної медицини». – Київ: Медицина, 2007. – Том 1.
5. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2-14 / за ред. Квіташвілі О.; МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – К., 2015. – 460 с.

ПЕДАГОГІЧНА КОМУНІКАЦІЯ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаднікова О.В.
(Полтава, Україна)

В умовах реформування національної системи освіти, переходу до впровадження Концепції нової української школи актуальним постає питання підвищення якості вищої педагогічної освіти та її спрямованості на формування професійної компетентності керівника закладу загальної середньої освіти, спроможного реалізовувати державну освітню політику, ефективно виконувати управлінські функції, сприяти інноваційним процесам в освіті. Очевидним є те, що комунікативна компетентність є запорукою успіху в роботі: вміння формувати чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки; залежно від ситуації обирати найбільш доцільні засоби комунікації; формувати вміння переконувати, аргументувати, вести результативні ділові бесіди, наради, організувати дискусії; протидіяти маніпуляції, долати комунікативні бар'єри; вирішувати конфлікти поведінки, взаємин та діяльності тощо [1].

Керівникові закладу загальної середньої освіти необхідні спеціальні комунікативні навички та вміння для чіткого формулювання завдань, ефективного проведення ділових переговорів та нарад. Комунікативні навички є необхідними при привселюдних виступах та допомагають при вирішенні суперечливих та конфліктних ситуацій. Допомагають представляти освітню установу в ролі «першої особи» у різних ситуаціях ділової взаємодії та для передачі інформації. Комунікативна грамотність необхідна для правильного донесення інформації для підлеглих та тлумачення ними поставлених задач. Отже, головним у діяльності керівника навчального закладу є бездоганна культура ділового спілкування: вміння чітко формулювати завдання, ефективно проводити ділові переговори і наради та виступати публічно.

Ділове спілкування – це процес взаємодії та взаємозв'язку, за якого здійснюється обмін діяльністю, інформацією та досвідом, що передбачає досягнення певного результату, вирішення окремої проблеми або реалізації поставленої мети. Ділове спілкування відображається в ступені усвідомленості й активності особистостей, що беруть у ньому участь [2].